

[Statsministeren.]

ting, jeg kunne føle trang til at supplere hr. Poul Dam med. Når man rigtigt peger på, at der er ofte vanskeligheder for den enkelte borger eller for enkelte befolkningsgrupper ved at forstå det moderne samfunds mangesidede problemer og mangesidede krav, så bør vi ikke i misforstået idealisme acceptere, at utilfredse tager midler i anvendelse, som ikke lader sig forene med de medmenneskelige hensyn, som hr. Poul Dam talte for. Det er nok mindst lige så vigtigt, at vi ikke gør dette, for jeg tror både hr. Poul Dam og jeg ved, at der er grupper, om end de er meget små, som ønsker bevidst politisk at udnytte disse vanskeligheder, som demokratiet har, til at arbejde for et politisk system uden demokrati, som ingen af os ønsker. Det er derfor væsentligt, at vi ikke i misforstået idealisme viger tilbage for at tage afstand fra disse midler.

Jeg vil lige gøre en bemærkning mere til hr. Per Hækkerup, idet hr. Per Hækkerup efterlyste, hvad der sker i det udvalg, der er nedsat vedrørende kapitalmarkedet. Dette udvalg vil, som økonomiministeren tidligere har meddelt tinget, fremlægge en delbetænkning inden sommerferien; det vil altså sige, at vi kan vente den i løbet af denne måned.

Også jeg føler selvfølgelig trang til til slut at fremkomme med nogle mere, skal jeg sige fremadrettede principielle politiske betragtninger.

Jeg finder det væsentligt at understrege det, som også hr. Per Hækkerup understregede, at samarbejde skal der til, også efter det kommende valg. Der er ingen mulighed for, at noget enkelt parti får flertal alene. Skal demokratiet under disse parlamentariske arbejdsvilkår kunne præstere arbejdsresultater, ja, så er der ingen vej uden om et samarbejde mellem to eller flere partier. Der gives simpelt hen ikke andet arbejdsgrundlag for dansk demokrati.

Derfor er jeg enig: man skal ikke læse en situation fast. Det skal man ikke, for det første fordi man ikke kender den, ud over at vi kender den så langt, at vi ved, at uden samarbejde kan der simpelt hen ikke arbejdes. Det er klart, at vi har en forskellig opfattelse af, i hvilket omfang samarbejdsevnen er præsteret fra forskellig side, men jeg håber, at både vilje og evne — som det dog har gjort sig gældende i alle afgørende

situationer — også vil gøre sig gældende efter det folketingsvalg, vi skal have i år.

Forsvarsministeren (Knud Østergaard): Hr. Kjeld Olesen har søgt en klarlæggelse af forsvarsministerens stilling, og den vil jeg gerne give ham.

Der findes to hovedretningslinjer for mit virke som forsvarsminister. Den ene er forsvarsloven, som bl.a. nøje pålægger mig at opretholde i forsvaret et bestemt styrkemål og et bestemt beredskab. Den anden er grundloven, som både hr. Kjeld Olesen og jeg har skrevet under på, og hvor jeg gerne vil henvise til § 81, hvor der står:

„Enhver våbenfør mand er forpligtet til med sin person at bidrage til fædrelandets forsvar efter de nærmere bestemmelser, som loven foreskriver.“

Jeg håber i mit embede at kunne leve op til at efterleve disse love.

Det står selvfølgelig hr. Kjeld Olesen frit at søge disse love ændret, hvis han kan få politisk magt dertil; men indtil det sker — om det sker — hviler det virke, som hr. Kjeld Olesen har efterlyst, altså på de eksisterende love.

Jeg synes ikke, at hr. Kjeld Olesen kan bebrejde mig, at jeg i debatten om det arbejde anvender ordet „troværdighed“. Jeg synes simpelt hen, at det er min pligt at skabe et troværdigt forsvar. Jeg vægrer mig ved at tro, at dette høje ting bevilger så store beløb, som tilfældet er, til værnene uden at mene, at dette værn er troværdigt. Jeg vægrer mig ved at tro, at man vil gå ud til vælgerbefolkningen og over for den betyde, at det værn, som tegner sig for en betydelig del af beskatningen fra denne befolkning, ikke er troværdigt.

Jeg mener, at dette er det helt afgørende. Det er afgørende i forhold til tinget og til befolkningen. Det er afgørende i forhold til vore allierede, som skal kunne stole på os. Og det er afgørende i forhold til den opgave, som efter min opfattelse er forsvarets vigtigste, nemlig at bevare freden.

Jeg kunne godt tænke mig i dette arbejde at få noget mere støtte fra hr. Kjeld Olesens side, end det har været tilfældet indtil nu.

Per Hækkerup: Jeg vil gerne sige, at det forekommer mig at være et bemærkelsesværdigt svar; statsministeren gav. Det var